

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพการทำสบู่สมุนไพร จำนวน ๓ ชั่วโมง

ศูนย์การเรียนนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบางคล้า

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
 กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมา

เอกสารจากอดีต บันทึกกำเนิดสบู่ก้อนแรกว่า มาจากไขมันแพะต้มกับขี้เถ้าจากการเผาไม้ ซึ่งเป็น การค้นพบโดยบังเอิญในยุคโรมันอันมีการบูชาสัญลักษณ์บนแทนบูชาที่ทำ ด้วยไม้แทน บูชานี้ตั้งอยู่บนเนินเขา เมื่อสัตว์ และแทนไม้ถูกเผาพร้อมกัน ไขมันสัตว์ออกมาผสมกับขี้เถ้า เมื่อฝนตกลงมาก็เกิดเป็นก้อนสีขาวไหลจากเชิงเขาสู่ ลำธาร สังเกตพบว่า หากนำเสื้อผ้ามาซักที่ลำธารหลังจากฝนตก ก้อนขาวๆ นี้จะช่วยทำให้ซักผ้าได้ง่ายขึ้น สะอาด ขึ้นเวลาล้างเลยมา มีการทำสบู่ใช้ เพียงแต่ไม่ได้ผลิตเป็นจำนวนมาก เป็นการทำใช้กันในครัวเรือน และเพราะมี สบู่ใช้ไม่มาก ผู้คนก่อนศตวรรษที่ 20 จึงไม่ได้อาบน้ำ น้ำก้นบ่อนัก อย่างไรก็ตาม ต่อมาการทำสบู่กลายเป็น อุตสาหกรรมเก่าแก่ที่สุดของโลกประเภทหนึ่ง การทำสบู่เป็น ทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปะ มีการพัฒนาพื้นฐานของ สบู่เกิดจากการทำปฏิกิริยาทางเคมีระหว่างสารละลายกับน้ำมันพืชหรือน้ำมันสัตว์ และกลีเซอรินสำหรับทำ สะอาด ขจัดคราบสกปรก แต่ข้อ เสียคือ ความที่ล้างความมันได้ดีมาก จึงทำลายไขมันคุ้มกันผิวไป ทำให้ผิวแห้ง ตึง และสบู่ยังมีฤทธิ์เป็นด่าง (ค่า pH มากกว่า 7) ทำให้ค่า pH บนผิวซึ่งปกติมีค่าประมาณ 5.5 คือมีฤทธิ์เป็นกรด อ่อนๆ เปลี่ยนไป การที่ค่า pH สูงกว่าภาวะปกติเป็นเวลานานๆ ทำให้ผิวระคายเคือง อักเสบ และส่งเสริมให้เกิด การเจริญเติบโตของเชื้อโรคบนผิวหนัง ปัจจุบันนี้จึงนิยมใช้สารชำระล้างชนิดสังเคราะห์ใหม่ๆ (synthetic detergents หรือ soapless) ซึ่งสามารถปรับค่า pH ให้มีค่าใกล้เคียงกับผิวหนังปกติ ระคายเคืองน้อยกว่าสบู่ แบบเดิม ล้างออกได้สะดวกโดยไม่ ทิ้งคราบไว้บนผิวหนัง ประเภท ของสบู่มี สบู่ก้อนซุน สบู่ก้อนใส สบู่เหลว ใน ปัจจุบันนี้การผลิตสบู่จากธรรมชาติออกมามากขึ้น มีทั้งที่มีส่วนผสมของสมุนไพร ถั่ว และน้ำมันจากเมล็ดพืช ต่างๆ ที่อุดมคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อผิว จากการวิจัยเราพบว่าการใช้สบู่แบบธรรมชาตินี้ไม่มีสารที่จะทำลายต่อม ไขมันใต้ผิวหนังของเราและไม่มีสารตกค้างอันตรายใดๆ ที่จะสะสมอยู่ที่ผิวของเรา และสามารถใช้ได้กับทุกสภาพ ผิว ในยุคเศรษฐกิจตกต่ำและมีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ จึงสามารถใช้สบู่สมุนไพร ซึ่งเป็นสบู่จาก ธรรมชาติมีคุณสมบัติช่วยถนอมมือ รักษาคุณภาพผิวหนัง เป็นส่วนผสมในสบู่

ปัจจุบันทำให้ความต้องการของสบู่ล้างมือควบคู่ไปกับเจลมีจำนวนมากขึ้น ซึ่งอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร ล้างมือเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้และเนื่องจากผู้ซื้อมีกำลังซื้อและมีกลุ่มเป้าหมายที่กว้าง เพื่อเพิ่มมูลค่า และตอบสนองความต้องการกลุ่มผู้บริโภคหรือตามความต้องการใช้งาน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
๒. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้ความเข้าใจการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และการเก็บรักษาอุปกรณ์
๒. มีความรู้สามารถนำสมุนไพรมาทำสบู่
๓. มีความรู้และมีทักษะในการทำสบู่สมุนไพร
๔. มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้

เป้าหมาย

๑. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๒. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

ระยะเวลา

- ภาคทฤษฎี ๑ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางประกอบอาชีพ	อธิบายช่องทางในการประกอบอาชีพ	๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ ๓. การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ๔. สามารถบอกทิศทางการประกอบอาชีพได้	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง ความสำคัญของอาชีพการทำสบู่สมุนไพร ๒. ศึกษา ความรู้เบื้องต้นในการประกอบอาชีพการทำสบู่สมุนไพร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพจากผู้รู้ ผู้ประกอบการในชุมชน ความต้องการของตลาด การลงทุน และ กระบวนการผลิตการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และวัตถุดิบ	๓๐ นาที	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				๓. วิทยากรกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการประกอบอาชีพการทำการทำสบู่สมุนไพร กับผู้เรียนที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ ที่เป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน เช่น การเป็นเจ้าของกิจการ การรับจ้าง เป็นต้น		
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ	มีทักษะการประกอบอาชีพ	๒.๑ บอกวิธีการจัดเตรียม สถานที่ในการประกอบอาชีพการทำการทำสบู่สมุนไพรได้ ถูกต้อง ๒.๒ บอกขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทำสบู่สมุนไพรได้ ถูกต้อง ๒.๓ บอกขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพร ถูกต้องตามขั้นตอนที่ได้มาตรฐาน	๒.๑ สถานที่ ในการประกอบอาชีพ ๒.๒ ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ๒.๓ ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการทำสบู่สมุนไพร	-	๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	การบริหารจัดการ ในการประกอบ อาชีพ	การบริหาร จัดการในการ ประกอบ อาชีพ การทำสบู่ สมุนไพร	๓.๑ สามารถ บริหารจัดการ ควบคุม วาง แผนการทำสบู่ สมุนไพร ๓.๒ สามารถบอก ขั้นตอนและ รายละเอียดการ จัดทำองค์ ประกอบการตลาด สำหรับการเข้าสู่ ตลาดของอาชีพ การทำสบู่สมุนไพร ๓.๓ สามารถบอก อุปสรรคและความ เสี่ยงของอาชีพ การ ทำสบู่สมุนไพร	๓.๑ ให้ผู้เรียน สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความ คิดเห็น เรื่อง การบริหาร จัดการการผลิต แล้วจัด กิจกรรมการเพื่อสร้าง แนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ สรุปล องค์ความรู้ในรูปแบบ การตอบคำถามจากใบ งาน หรือแบบบันทึกการ เรียนรู้ ๓.๒ จัดให้ผู้เรียน แบ่งเป็นกลุ่มๆ เพื่อ ศึกษาระยะข้อมูลจากใบ ความรู้ เรื่อง การจัดการ การตลาด บันทึกการ เรียนรู้ และจัดการ อภิปรายแลกเปลี่ยน แนวคิด	๓๐ นาที	
			๓.๔ สามารถจัดทำ แผนการตลาดเพื่อ เข้าสู่อาชีพ การทำ สบู่สมุนไพร ให้ ครอบคลุมและมี ประสิทธิภาพสูงสุด	เพื่อสรุปขั้นตอนที่ถูกต้อง และวิธีการ เหมาะสม ๓.๓ ครูสนทนา แลกเปลี่ยนกับผู้เรียน ความเสี่ยงและ อุปสรรคในการ ประกอบธุรกิจ พร้อม สรุปแนวคิดที่ได้ในแบบ บันทึกการเรียนรู้ ๓.๔ ครูกำหนดให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการ จัดทำแผนการตลาด อย่างง่ายในการนำอาชีพ เข้าสู่ตลาด เพื่อวางแผน นำไปใช้จริงเมื่อเสร็จสิ้น การฝึก โดยผู้สอนให้คำ ชี้แนะวิธีการ		

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้
๒. วิทียากร
๓. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดผลประเมินผล

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี	ร้อยละ ๒๐
๒. การประเมินตามสภาพจริงจากชิ้นงาน	
๒.๑ ทักษะการปฏิบัติ	ร้อยละ ๔๐
๒.๒ คุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ	ร้อยละ ๔๐
๓. เครื่องมือวัดและประเมินผล	
๓.๑ แบบประเมินผลระหว่างเรียน - หลังเรียน	
๓.๒ แบบสังเกตพฤติกรรม	
๓.๓ แบบประเมินผลชิ้นงาน	

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. ได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะสามารถนำไปจัดจำหน่ายได้